7/7858

SÜRELİ

İVEDİ

T.C.
ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

SAYI : KM.1.SOR/ 436-1884 31./7./2002
KONU : Sn. Mahmut GÖKSU'nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlur ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: a) Devlet Bakanlığın 8.7.2002 tarih ve B.02.0.010/031-2160 sayılı yazısı
b) TBMM'nın A.01.0.GNS.0.10.00.02-16023 sayılı yazısı

Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU tarafından Sayın Devlet Bakanına yöneltilen ve ilgisi nedeniyle Bakanımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen 7/7858 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof.Dr. Nami ÇAĞAN
Bakan

EKLER:
EK-1: Cevabi yazı (3x2 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Bşk.
(Kan. ve Kar. Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

7/7858

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT GÖKSU TARAFINDAN SAYIN DEVLET BAKANINA YÖNELTİLEN VE İLGİSİ NEDENİYLE BAKANIMIZ KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE CEVAPLANDIRILMASI İSTENİLEN 7/7858 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

1- Adıyaman ilinde uygulanan "Yeşil Öncü GAP Ağaçlandırması Mehmetçik-Üniversite Gençliği El Ele Kampanyası" 1998 yılı Kasım ayında, İstanbul'da bulunan yedi Devlet üniversitesinden 3000, GAP Bölgesindeki üniversitelerden 500 gönüllü öğrenci ve 1500 Mehmetçik'in katılımı ile başlamıştır.

Prof. Dr. İsmail DUMAN'ın koordinatörlüğünde başlatılan bu kampanyaya, 1999 yılında meydana gelen depremler nedeniyle ara verilmiştir.

Kampanya 2000 yılının ilkbahar ve sonbahar aylarında 2. Ordu Komutanlığı öncülüğünde Devlet ve özel üniversitelerden katılan gönüllü öğrenciler ve mehmetçik ile birlikte yapılmış ve sona ermiştir.

2- Adıyaman İlinde erozyonu önlemek ve böylece GAP bölgesine hayat veren Atatürk Barajının ekonomik ömrünü uzatmak için Dünya Bankası kredisi desteği ile yürütülen Doğu Anadolu Su Havzası Rehabilitasyon Projesi çerçevesinde, bu ilimizde 18 mikro havzada 1992-2001 yılı sonuna kadar 11 bin 965 ha. toprak muhafaza ağaçlandırması, yan derelerde oyuntu tahkimi için 195 km. lik kuru duvar eşik, 1005 ha. alanda mera ıslahı ve 1092 ha. alanda meşe rehabilitasyonu çalışması yapılmıştır. Proje 30 Eylül 2001 tarihinde sona ermiştir.

3,4- Kampanya çerçevesinde yapılan tüm harcamalar Adıyaman Valiliğinin koordinatörlüğünde ve kontrolünde yapılmış olup, Bakanlığımız bütçesinden herhangi bir harcama yapılmamıştır.

Yeşil Öncü Koordinatörü Prof. Dr. İsmail DUMAN tarafından, sponsorlar aracılığı ile toplanan paralarla 1998 yılında Adıyaman İli dışında boş bir alana elektrik, telefon ve su getirilmek suretiyle 12.200 kişilik Anfi Tiyatro, 205 adet tuvalet ve 50 adet duş yeri inşa ettirilmiş, 5.000 öğrencinin aynı zamanda yemek yiyeceği şekilde mutfak kurulmuş, ahşap masalar satın alınmıştır. Ayrıca; öğrencilerin kullanacağı fidan dikim malzemeleri çadır vs. temin edilmiştir.

Kampanya kapsamında Atatürk Barajı etrafındaki çıplak alanlarda, erozyonu azaltarak barajın ekonomik ömrünü uzatmak amacıyla 1.152.500 adet fidan dikimi ve tohum ekimi yapılmıştır. Bakanlığımız temin etmiş olduğu söz konusu fidanların dikiminde ve bakımında teknik destek sağlamıştır.

Bu kampanya dışında Bakanlığımız, yıllık bütçe imkanları ile Atatürk Barajı havzalarının muhtelif bölgelerinde ve baraja inen sel havzalarında, erozyonun önlenmesi amacıyla ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarını sürdürmektedir.

7/7859

Çalışmaların boyutu yöre köylüsü ile birlikte tespit edilmekte olup, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarının önemli bir bölümü köy küzel kişiliği vasıtasıyla yöre köylüsüne yaptırılmaktadır. 2002 yılı içerisinde bu faaliyetler için Adıyaman AGM Başmühendisliğine 568 milyar 250 milyon TL. para gönderilmiştir. Yıl sonuna kadar 310 Milyar TL. daha gönderilecektir. Böylece, Adıyaman İline 2002 yılı içerisinde toplam gönderilecek para 878 Milyar 250 Milyon TL.'ye ulaşacaktır.

Adıyaman ilindeki ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları yöredeki işsizliğin azaltılmasına da katkıda bulunan bir faaliyet niteliğindedir.

5- DSİ Genel Müdürlüğü yasal çerçevede su yönetiminde etkin bir kuruluş olarak erozyonun kontrolü konusunda daima duyarlı bir yaklaşım içerisinde olup, bu çerçevede toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların sürekliliğini sağlamak ve etkinliğini arttırmak bakımından erozyonun kontrolüne ve dolayısıyla akarsu ve yan derelerde özellikle yatak hareketlerinden oluşan sediment taşınımının sınırlandırılması konusunda 6200 sayılı kuruluş yasasında görev verilmemiş olmasına rağmen, çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu kapsamda Atatürk Barajı rezervuarına rüsubat taşıyan yan dereler 2001 yılı içerisinde yapılan etüdle belirlenmiş, özellikle sağ sahilde baraja mansap olan yan derelerde yoğun rüsubat hareketi olduğu ve rüsubatı baraja girmeden tersip bentleri ile depolamak üzere 40 adet tersip bendi yapılmasının gerektiği tespit edilmiştir. 2002 yılında özellikle enerji barajlarında erozyon ve rüsubat kontrolü için verilen ödeneklerden 400 milyar TL. Atatürk Barajı için ayrılmış olup, bu program 5 yıl süre ile yıllara sari devam ettirilecek, ayrıca derelerin havzalarında erozyon kontrolü amaçlı ağaçlandırma çalışmaları da yapılacaktır.

6,7- DSİ Genel Müdürlüğü tarafından Atatürk Barajı aks yerinde su kirliliğine yönelik bir istasyon kurulmuş olup, burada periyodik ölçümler yapılmaktadır. Ölçümlerde Atatürk Barajı aks yerindeki su kalitesi, A grubu inorganik parametreler açısından II. Sınıf (az kirli), B grubu organik parametreler açısından I. Sınıf (temiz), bakteriyolojik açıdan II. Sınıf (az kirli) olarak belirlenmiştir. Sonuçlara göre genelde Atatürk Barajının rezervuarındaki suyun az kirli olduğu söylenebilir. Bu sonuçlar gerektiği takdirde ilgili kurumlara mevcut durum değerlendirilmesi ile birlikte iletilmektedir.

Atatürk Barajı gölü havzasında yer alan yerleşimlerden Adıyaman (Merkez), Gerger, Samsat, Akıncılar, Bozova, Siverek, Hilvan, Çermik ve bu ilçelere bağlı çok sayıda köyün atık suları arıtılmaksızın baraj gölüne veya barajı besleyen akarsulara deşarj edilmekte ve dolayısıyla baraj gölü kirletilmektedir. Adıyaman Merkez kanalizasyon şebeke tesisleri tamamlanmış ancak arıtma tesisleri tamamlanamadığından henüz çalışmaya başlamamıştır. Adıyaman İlinde yalnız Samsat İlçesi atık su arıtma tesisi tamamlanmış ancak işletilmediği için atıl durumdadır. Kahta ilçesi kanalizasyon şebeke ve arıtma tesisinin yapımına GAP İdaresi tarafından devam edilmektedir.

7/7858

Atatürk Barajı gölü, atık su arıtma, çöp depolama tesislerinin olmaması, sanayi ve tarımsal faaliyetlerden yüzeysel akış ve sızıntılarla gelen kirletici yükler ve gölü besleyen akarsuların alıcı ortam olarak kullanılması, yetersiz altyapı nedeni ile kirlenme tehdidi altındadır. Ülkemizde toplum sağlığı ve çevre için büyük önem taşıyan "Su Kaynaklarının Korunması" 1986 yılında 19919 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği" ile Çevre Bakanlığı'na verilmiştir. Halihazırda yürütülen çalışmaların farklı kuruluşların yetki alanına girmesi nedeniyle, alınması gereken önlemler konusunda tek bir kuruluşun sorumlu olması mümkün görülmemektedir. İlgili kuruluşların yanı sıra yerel yönetimler, sivil toplum örgütlerini de içine alan bir yönetim modeli çerçevesinde gerekli teknik ve kurumsal düzenlemelerin yapılması durumunda Atatürk Barajının korunarak kullanılması mümkün olacaktır.